

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecând, fără citarea părților recursul ordinar, declarat de inculpatul Tarlev Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Tarlev Andrei Ion, născut la 04.02.1984, originar și domiciliat r-nul Basarabeasca, s. Abaclia, str. Școlii, 39.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.06.2014 – 19.03.2015;

Instanța de apel: 21.04.2015 – 12.04.2016;

Instanța de recurs: 05.07.2016 – 08.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 19 martie 2015, Tarlev Andrei Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (2) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Conform art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă - 1 (unu) ani 2 luni închisoare cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

A fost aplicată în privința inculpatului Andrei Tarlev măsura preventivă arestul luându-l sub strajă din sala judecății.

Termenul de executare al pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii inculpatului Tarlev Andrei.

Acțiunea civilă înaintată de Topală Ion a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit, că Tarlev Andrei Ion la data de 02 martie 2014, în jurul orelor 19.00, la kilometrul 89-520 metri al traseului Republican R-3 Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (în sânge - 2,04 gr/l de alcool etilic), conducând fără o prudență sporită pe un timp cu precipitații, automobilul personal de model „BMW 523i”, cu n/î a Republicii Bulgaria P9057AP, a încălcat prevederile pct. 39 alin. (1) și art. 45 alin. (1) a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform cărora conducătorul auto trebuia să țină cont de condițiile climaterice și să conducă automobilul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama de următorii factori: starea psiho-fiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, și anume el deplasându-se neregulamentar, pe banda inversă, din direcția satului Abaclia în direcția orașului Basarabeasca, la lumina fazei scurte, cu viteza de 40-50 km/h, s-a tamponat cu partea din față stângă a automobilului său în partea stângă din față a hipomobilului tractat de un cal condus de Topală Ion Dumitru, a.n. 18.06.1949, domiciliat în s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, care se deplasa regulamentar în sens opus pe traseul numit, în rezultat Topală Ion fiind aruncat din hipomobil și lovindu-se cu corpul de carosabilul traseului dat, provocându-i-se ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr. 41 “D” din 20 martie 2014, întocmit de șeful SML Cimișlia, Andrei Pascari, leziuni corporale sub formă de fractură închisă a tibiei gambei drepte în treimea superioară fără deplasare a fragmentelor, comoție cerebrală care duc la dereglarea sănătății pe timp lung - mai mult de 21 zile și se califică ca vătămare corporală medie.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Cîrboba Harlampii în numele inculpatului Tarlev Andrei, solicitând admiterea cererii, casarea sentinței Judecătorei Basarabeasca din 19 martie 2015 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului avocatul a invocat următoarele argumente:

- inculpatul vina nu a recunoscut-o și a declarat că într-adevăr se deplasa regulamentar cu autoturismul pe partea dreaptă a carosabilului, nu se afla în stare de ebrietate, clar vedea traseul și nu a tamponat pe nimeni, fapt confirmat și de către martorul Stratila Ion;

- martorii indicați nu sunt martori oculari, ce ar putea confirma că accidentul rutier a fost comis de către Tarlev Andrei, toți erau martorii faptului produs după accident;

- nimeni nu poate confirma că Tarlev Andrei conducea automobilul în stare de ebrietate;

- la procesul-verbal de cercetare la fața locului este anexat planul-schemă în care este indicat că lățimea părții carosabile a traseului unde a avut loc accidentul rutier avea lățimea de 10 metri. Instanței de judecată i-a fost prezentată confirmare de la SA “Drumuri Cimișlia” sectorul Basarabeasca privind faptul că lățimea părții

carosabile a traseului este de 6,5 m, ceea ce diferă semnificativ de cele indicate în schemă, fapt ce nu a fost luat în considerație;

- în sentință este indicat că Tarlev Andrei nu a executat pedeapsa numită prin încheierea Judecătoriai Basarabeasca din 15 octombrie 2012 sub formă de 100 zile arest. Încheierea nu a fost prezentată în ședința de judecată și despre existența acesteia nu se cunoștea;

- conform sentinței Judecătoriai Basarabeasca din 04 iunie 2012 Tarlev Andrei a fost condamnat pe art. 264/1 alin. (1) Cod penal și numită pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Conform încheierii Judecătoriai Basarabeasca din 15 octombrie 2012, pedeapsa dată a fost schimbată în 100 zile arest. Acest fapt contrazice încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2013, conform căreia Tarlev Andrei în termenii stabiliți de art. 402 Cod de procedură penală a contestat sentința Judecătoriai Basarabeasca din 04 iunie 2012, iar la 13 ianuarie 2013 fiind emisă hotărâre.

- este de neînțeles în ce mod Judecătoria Basarabeasca prin încheierea din 15.10.2012 a schimbat pedeapsa numită în arest, dacă hotărârea dată nu a intrat în vigoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Cîrboba Harlampii în numele inculpatului Tarlev Andrei fiind menținută sentința Judecătoriai Basarabeasca din 19 martie 2015 fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că analizând argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele cauzei stabilite și normele legale aplicabile în speță a considerat, că prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunii comise, a făcut o apreciere corectă a probelor prezentate, a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, întemeiat a ajuns la concluzia, că inculpatul Tarlev Andrei Ion a săvârșit infracțiunea imputată lui și a aplicat în privința acestuia o pedeapsă penală echitabilă.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul Tarlev Andrei Ion a săvârșit infracțiunea imputată lui în circumstanțele menționate, iar acțiunile acestuia corect au fost încadrate de prima instanță pe art. 264 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi: „încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate”. Împrejurările au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate de prima instanță și verificate în instanța de apel, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a conchis, că vina inculpatului Tarlev Andrei în săvârșirea infracțiunii imputate este demonstrată pe deplin prin cumulul următoarelor probe,

care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel cum ar fi:

- declarațiile inculpatului Tarlev Andrei Ion, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond (declarații verificate în instanța de apel) vina a recunoscut-o parțial declarând, că la data de 02.03.2014 în jurul orelor 19.00 se deplasa regulamentar cu autoturismul personal de model „BMW 523 i” n-î P9057AP, Bulgaria, împreună cu prietenul său Stratila Ivan Nicolae, pe str. Independenței, s. Abaclia în direcția or. Basarabeasca cu viteza de aproximativ 40 km, cu farurile la fază scurtă și la un moment dat a simțit o lovitură în partea stângă din față a autoturismului său. El s-a oprit, a coborât din autoturism și a văzut o căruță pe traseu, calul fugea în direcție opusă, iar un om stătea în mijlocul șoselei. Apoi el s-a urcat în autoturism și a plecat de la locul accidentului, parcând autoturismul în spatele magazinului din apropierea accidentului. Declară că până la săvârșirea accidentului rutier dat nu a consumat băuturi alcoolice, dar că a consumat băuturi alcoolice după accidentul rutier. Nu se consideră vinovat în producerea accidentului rutier, dar se consideră vinovat că nu a acordat ajutor pătimitului Topală Ion după producerea accidentului și a părăsit locul accidentului (f.d. 65-66 vol. II).

Instanța de apel a apreat critic declarațiile lui Tarlev Andrei și a considerat nerecunoașterea vinovăției de către acesta ca o metodă de autoapărare pentru a evita răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii incriminate menționând că aceste declarații în cumul cu probele din dosar demonstrează pe deplin vina acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a considerat declarațiile martorilor Topală Ion, Topală Iulia, Marcu Natalia, Strătilă Ivan, Țaran Valentin, Gurin Victor, Golban Victor care fiind interogați în ședința de judecată a instanței de fond și care au fost cercetate în instanța de apel, ca fiind concludente, veridice, utile și pertinente, care corespund adevărului și care, în cumul cu probele din dosar, demonstrează pe deplin vina inculpatului Tarlev Andrei Ion în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a reținut, că vina inculpatului Tarlev Andrei în săvârșirea infracțiunii imputate este demonstrată pe deplin prin materialele dosarului penal, probe cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel cum ar fi:

- informația nr. 290 (f.d. 10 vol. I);
- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și fototabelul (f.d. 13-14, 15-19 vol. I);
- schema accidentului rutier (f.d. 20, 21 vol. I);
- raportul a ISSTAR al IP Basarabeasca, P. Cabac (f.d. 22 vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabelul (f.d. 23-24, 28-32 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare (f.d. 46 vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabelul (f.d. 47-48, 49-50 vol. I);

- recipisa I. Topală (f.d. 51 vol. I);
- procesul-verbal nr. 37 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei în privința lui I. Topală (f.d. 66-67 vol. I);
- rezultatul analizei de laborator (f.d. 68 vol. I);
- procesul-verbal nr. 38 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei în privința lui Tarlev Andrei, prin care s-a concluzionat stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (f.d. 72-73 vol. I);
- rezultatul analizei de laborator în privința lui A. Tarlev (f.d. 74 vol. I);
- raportul de expertiză nr. 1922 din 10.03.2014 (f.d. 82-83 vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 41 D din 17.03.2014 în privința lui I. Topală, prin care s-a concluzionat, că la cet. Topala I. au fost depistate leziuni corporale sub formă de fractură închisă a tibiei gambei drepte în treime superioară fără deplasare a fragmentelor, comoție cerebrală care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dur contondente, posibil în timpul și circumstanțele indicate, duc la dereglarea sănătății pe timp lung - mai mult de 21 zile și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie (f.d. 89 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului și fototabelul (f.d. 92, 93-96 vol. I);
- certificatul eliberat de IP Basarabeasca, privitor la limitele de viteză admise pe porțiunea de drum în care s-a produs accidentul rutier (f.d. 99 vol. I);
- informația de la SA "Drumuri Cimișlia" (f.d. 101 vol. I);
- procesele-verbale de examinare a obiectului (f.d. 102,103 vol. I);
- tabelul fotografic (f.d. 105-108 vol. I);
- raportul expertizei auto-tehnice și traseologice și tabelul fotografic (f.d. 125-129, 130 vol. I).

Astfel, instanța de apel analizând cumulul probelor menționate, circumstanțele cauzei, a conchis că este demonstrată pe deplin vina inculpatului Tarlev Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal după indicii calificativi „încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate”.

Totodată, instanța de apel a reținut, că stabilind circumstanțele, prima instanță a numit inculpatului Tarlev Andrei Ion pedeapsă în baza art. 264 alin. (2) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, iar în baza art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoria Basarabeasca din 15 octombrie 2012, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă - 1 (un) an 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în

conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a stabilit, că întemeiat instanța de fond la stabilirea pedepsei a acordat o deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art. 16 Cod penal este mai puțin gravă; de persoana celui vinovat, care are la întreținere doi copii minori, la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu este angajat în câmpul muncii, anterior judecat, cu antecedente penale nestinse, de comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, a părăsit locul accidentului și nu a acordat ajutor părții vătămate, a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate. Potrivit rechizitoriului și de către instanța de fond circumstanțe care atenuază răspunderea penală a inculpatului Tarlev Andrei prevăzute de art. 76 Cod penal, nu au fost reținute. Potrivit rechizitoriului circumstanțe care agravează răspunderea penală a inculpatului Tarlev Andrei prevăzute de art. 77 Cod penal, au fost reținute: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză și săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate. De către instanța de fond nu au fost reținute ca circumstanțe agravante: săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Astfel, instanța de apel a reținut, că instanța de fond justificat, luând în considerație în ansamblu toate circumstanțele cauzei, a considerat că corectarea și resocializarea inculpatului este posibilă prin aplicarea față de Tarlev Andrei a pedepsei sub formă de închisoare, în limita sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, nefiind rațională aplicarea unei pedepse mai blânde, deoarece s-a constatat că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 04.06.2012 în baza art 264/1 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar prin încheierea Judecătorei Basarabeasca din 15.10.2012 pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 04.06.2012 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității a fost schimbată în 100 zile de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsa sub formă de închisoare nefiind executată, astfel că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea pedepsei cu închisoare, pedeapsă care este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire social și principiile morale.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelului declarat de avocatul Cîrboba H. în numele inculpatului Tarlev Andrei cu privire la aceea că: *“inculpatul vina nu a recunoscut-o și a declarat că întradevăr se deplasa regulamentar*

cu autoturismul pe partea dreaptă a carosabilului, nu se afla în stare de ebrietate; clar vedea traseul și nu a tamponat pe nimeni, fapt confirmat și de către martorul Stratila Ion; martorii indicați nu sunt martori oculari, ce ar putea confirma că accidentul rutier a fost comis de către Tarlev Andrei, toți erau martorii faptului produs după accident; nimeni nu poate confirma că Tarlev Andrei conducea automobilul în stare ebrietate; la proces-verbal de cercetare la fața locului este anexat planul-schemă în care este indicat că lățimea părții carosabile a traseului unde a avut loc accidentul rutier avea lățimea de 10 metri. Instanței de judecată a fost prezentată confirmare de la SA "Drumuri Cimișău" sectorul Basarabeasca că lățimea părții carosabile a traseului este de 6,5 m, ceea ce diferă semnificativ de cele indicate în schemă, fapt ce nu a fost luat în considerație", considerând că motivele invocate sunt pur declarative, iar instanța de fond corect a apreciat circumstanțele pricinii; a analizat și apreciat corect totalitate de probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și anume: declarațiile părții vătămate Topală Ion, declarațiile martorilor care sunt pertinente, utile, coroborează cu celelalte probe analizate și apreciate de instanța de apel și confirmă vina inculpatului Tarlev Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal și, a făcut o justă concluzie în sensul enunțat.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate și argumentele apelului privind faptul că „în sentință este indicat că Tarlev Andrei nu a executat pedeapsa numită prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012 sub formă 100 zile arest, încheierea ce nu a fost prezentată în ședința de judecată și despre existența acesteia nu se cunoștea; conform sentinței Judecătoriei Basarabeasca din 04 iunie 2012 Tarlev Andrei a fost condamnat pe art. 264/1 alin. (1) Cod penal și numită pedeapsa sub formă 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Conform încheierii Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, pedeapsa dată a fost schimbată în 100 zile arest. Acest fapt, contrazice încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2013, conform căreia Tarlev Andrei în termenii stabiliți de art. 402 Cod de procedură penală, a contestat sentința Judecătoriei Basarabeasca din 04 iunie 2012, în privința dată la 13 ianuarie 2013 fiind emisă hotărâre; este de neînțeles în ce mod Judecătoria Basarabeasca prin încheierea din 15.10.2012 a schimbat pedeapsa numită în arest, dacă hotărârea dată nu a intrat în vigoare”.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că la aplicarea pedepsei inculpatului prima instanță a ținut cont de totalitatea circumstanțelor reale și personale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, dar și de faptul, că anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 04.06.2012 în baza art 264/1 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15.10.2012 pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 04.06.2012 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității a fost înlocuită cu 100 zile de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsa sub formă de închisoare nefiind executată.

Astfel, instanța de apel a conchis că justificat instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătorei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă - 1 (unu) ani 2 luni închisoare cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel a reținut, că după cum s-a menționat mai sus, sancțiunea art. 264 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 600 la 1000 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani însă, prima instanță, prin sentința contestată, în privința inculpatului Tarlev Andrei Ion, nu a aplicat sancțiunea complimentară privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și nici nu a motivat neaplicarea sancțiunii complimentare, însă având în vedere că sentința, de către acuzatorul de stat, în această privință nu a fost contestată, instanța de apel în această privință nu s-a expus.

În afară de aceasta, instanța de apel a reținut că justificat instanța de fond ținând cont de faptul că, partea vătămată Topală Igor în cadrul ședinței de judecată a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 1043 lei și prejudiciului moral în sumă de 40 000 lei, însă nu a formulat o acțiune civilă în acest sens precum și nu a prezentat careva dovezi care ar justifica cuantumul prejudiciului solicitat a fi încasat, iar pentru stabilirea sumei despăgubirilor convenite apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, care ar duce la o tergiversare a examinării cauzei penale, a considerat posibilă admiterea acțiunii civile în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să decidă instanța în ordine civilă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, declară recurs ordinar inculpatul Tarlev Andrei solicitând admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului, inculpatul fără a invoca careva temeii prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele:

- în ședință de judecată nu a recunoscut vina și a declarat că într-adevăr se deplasa regulamentar cu autoturismul pe partea dreaptă a carosabilului, nu se afla în stare de ebrietate, clar vedea traseul și nu a tamponat pe nimeni, fapt confirmat și de către martorul Stratila Ion care se afla cu el în automobil;

- când a staționat a observat că pneul din față dreapta este desumflat și a plecat acasă;

- martorii indicați nu sunt martori oculari, ce ar putea confirma că accidentul rutier a fost comis de către Tarlev Andrei, toți erau martorii faptului produs după accident;

- nimeni nu poate confirma, că Tarlev Andrei conducea automobilul în stare ebrietate;

- la procesul-verbal de cercetare la fața locului este anexat planul-schemă în care este indicat că lățimea părții carosabile a traseului unde a avut loc accidentul rutier avea lățimea de 10 metri. Instanței de judecată i-a fost prezentată confirmare de la SA "Drumuri Cimișlia" sectorul Basarabeasca privind faptul că lățimea părții carosabile a traseului este de 6,5 m, ceea ce diferă semnificativ de cele indicate în schemă, fapt ce nu a fost luat în considerație;

- în sentință este indicat că Tarlev Andrei nu a executat pedeapsa numită prin încheierea Judecătoriai Basarabeasca din 15 octombrie 2012 sub formă de 100 zile arest. Încheierea nu a fost prezentată în ședința de judecată și despre existența acesteia nu se cunoștea;

- conform sentinței Judecătoriai Basarabeasca din 04 iunie 2012 Tarlev Andrei a fost condamnat pe art. 264/1 alin. (1) Cod penal și numită pedeapsa sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Conform încheierii Judecătoriai Basarabeasca din 15 octombrie 2012, pedeapsa dată a fost schimbată în 100 zile arest. Acest fapt contrazice încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2013, conform căreia Tarlev Andrei în termenii stabiliți de art. 402 Cod de procedură penală a contestat sentința Judecătoriai Basarabeasca din 04 iunie 2012, iar la 13 ianuarie 2013 fiind emisă hotărâre. La 23.02.2016 Curtea de Apel Chișinău a anulat încheierea Judecătoriai Basarabeasca din 15 octombrie 2012.

Ulterior, inculpatul Tarlev Andrei a expediat în adresa instanței de recurs hotărârile judecătorești:

- decizia Curții de Apel Chișinău din 23.02.2016, prin care a fost admis recursul lui Tarlev A., a fost casată încheierea Judecătoriai Basarabeasca din 15.10.2012 și remisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată;

- încheierea Judecătoriai Basarabeasca din 01.07.2016, prin care a fost respins demersul Biroului de Probațiune Basarabeasca privind înlocuirea pedepsei neexecutate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 200 ore, stabilită prin sentința Judecătoriai Basarabeasca din 04.06.2012, menținută fără modificări prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.01.2013, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de executare a sentinței de condamnare.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit conținutului recursului declarat de inculpatul Tarlev Andrei instanța de recurs constată, că motivele invocate țin de lipsa probelor ce dovedesc săvârșirea de către inculpat a faptei imputate, de asemenea a invocat, că greșit a fost individualizată pedeapsa cu aplicarea art. 85 Cod penal. Deși recurentul, în expunerea acestei argumentări nu face trimitere la temeiurile pentru recurs, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că recurentul, de fapt, invocă temeiul pentru recurs, prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8), 10) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs constată, că erorile de drept invocate de către recurent se regăsesc în decizia contestată a instanței de apel.

Astfel, potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În acest sens sunt relevante și prevederile punctului 22.2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare, care stipulează că: „ ... în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului”.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal

sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În acest sens, Colegiul penal reține, că în apelul declarat a fost invocat că “- în sentință este indicat că Tarlev Andrei nu a executat pedeapsa numită prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012 sub formă de 100 zile arest. Încheierea nu a fost prezentată în ședința de judecată și despre existența acesteia nu se cunoaște;- încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, prin care pedeapsa a fost schimbată în 100 zile arest, a fost contestată de către Tarlev Andrei în termenii stabiliți de art. 402 Cod de procedură penală; - este de neînțeles în ce mod Judecătoria Basarabeasca prin încheierea din 15.10.2012 a schimbat pedeapsa numită în arest, dacă hotărârea dată nu a intrat în vigoare.”

Colegiul penal constată, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu s-a conformat prevederilor legale supra citate, și examinând superficial cauza penală a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Basarabeasca din 19 martie 2015, prin care în baza art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, fără însă a verifica dacă încheierea judecătorească respectivă este irevocabilă.

Mai mult ca atât, în ședința instanței de apel din 10.10.2015, prin cererea depusă avocatul inculpatului a informat instanța de judecată, că Tarlev A. a contestat încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15.10.2012, care se află încă la examinare și că nu există o decizie irevocabilă pe această cauză (f.d. 109 Vol. I).

Colegiul penal constată, că inculpatul Tarlev Andrei a expediat în adresa instanței de recurs hotărârile judecătorești: 1) decizia Curții de Apel Chișinău din 23.02.2016, prin care a fost admis recursul lui Tarlev A., a fost casată încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15.10.2012 și remisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată; 2) încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 01.07.2016, prin care a fost respins demersul Biroului de Probațiune Basarabeasca privind înlocuirea pedepsei neexecutate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 200 ore, stabilită prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 04.06.2012, menținută fără modificări prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.01.2013, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de executare a sentinței de condamnare (f.d. 159-162 Vol. II).

Totodată, Colegiul lărgit statuează că încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 01.07.2016 este susceptibilă căilor de atac, astfel că o hotărâre judecătorească irevocabilă în acest sens nu a fost prezentată.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel a adoptat o hotărâre nemotivată, contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, și a individualizat greșit pedeapsa adăugând parțial, în baza art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a

pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15 octombrie 2012, încheiere care însă a fost ulterior casată.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia contestată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să stabilească cu certitudine faptul, dacă încheierile judecătorești (încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 15.10.2012/ încheierea Judecătoriei Basarabeasca din 01.07.2016) pronunțate în privința lui Tarlev A. sunt irevocabile, iar în dependență de acest fapt, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apel, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

În afară de aceasta, potrivit prevederilor art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Colegiul lărgit constată, că instanța de apel nu s-a conformat prevederilor legale citate la judecarea cauzei în ordine de apel.

Astfel, analizând materialele dosarului și, în special, procesul-verbal al ședinței instanței de apel (f.d. 126-129 Vol II) și decizia atacată (f.d. 132-145 Vol II), Colegiul lărgit constată, că instanța de apel a pus la baza deciziei: *declarațiile inculpatului Tarlev Andrei Ion date în prima instanță indicând că acestea au fost verificate în instanța de apel, declarațiile martorilor Topală Ion, Topală Iulia, Marcu Natalia, Strătilă Ivan, Țaran Valentin, Gurin Victor, Golban Victor date în prima instanță indicând că acestea au fost cercetate în instanța de apel*, precum și probele cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel cum ar fi: *informația nr. 290 (f.d. 10 vol. I); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și fototabelul (f.d. 13-14, 15-19 vol. I); schema accidentului rutier (f.d. 20, 21 vol. I); raportul a ISSTAR al IP Basarabeasca, P. Cabac (f.d. 22 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabelul (f.d. 23-24, 28-32 vol. I); procesul-verbal de ridicare (f.d. 46 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabelul (f.d. 47-48, 49-50 vol. I); recipisa I. Topală (f.d. 51 vol. I); procesul-verbal nr. 37 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei în privința lui I. Topală (f.d. 66-67 vol. I); rezultatul analizei de laborator (f.d. 68 vol. I); procesul-verbal nr. 38 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei în privința lui Tarlev Andrei, prin*

care s-a concluzionat stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (f.d. 72-73 vol. I); rezultatul analizei de laborator în privința lui A. Tarlev (f.d. 74 vol. I); raportul de expertiză nr. 1922 din 10.03.2014 (f.d. 82-83 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 41 D din 17.03.2014 în privința lui I.Topală (f.d. 89 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului și fototabelul (f.d. 92, 93-96 vol. I); certificatul eliberat de IP Basarabeasca, privitor la limitele de viteză admise pe porțiunea de drum în care s-a produs accidentul rutier (f.d. 99 vol. I); informația de la SA "Drumuri Cimișlia" (f.d. 101 vol. I); procesele-verbale de examinare a obiectului (f.d. 102,103 vol. I); tabelul fotografic (f.d. 105-108 vol. I); raportul expertizei auto-tehnice și traseologice și tabelul fotografic (f.d. 125-129, 130 vol. I).

Totodată, Colegiul lărgit constată că contradictoriu cu cele expuse în decizia instanței de apel și contrar prevederilor art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 126-129 Vol II) rezultă că declarațiile și probele materiale instanța nu le-a verificat în ședința instanței de apel, nu le-a dat citire și nu le-a consemnat în procesul-verbal.

În așa mod, instanța de apel în hotărârea pronunțată a reținut probe fără a le verifica în ședința instanței de apel, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal.

În acest sens, Colegiul penal mai reține și faptul, că conform prevederilor art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Distinct de cele expuse, Colegiul lărgit reține că cauza a fost examinată în instanța de apel în lipsa inculpatului Tarlev A., precum și în lipsa avocatului ales de acesta, Cîrboba Harlampii.

Acest temei nu a fost invocat de recurent ca temei de recurs, însă ținând cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților Colegiul penal se va referi inclusiv și asupra acestora.

Din materialele dosarului rezultă, că în ședințele de judecată a primei instanțe inculpatul Tarlev A. și avocatul acestuia Cîrboba Harlampii, conform mandatului nr. 0125246 din 19.03.2014 (f.d. 168 Vol. I), au participat la examinarea cauzei. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată, inculpatul până la data de 19.03.2015 (f.d.69 Vol.II), în cadrul examinării cauzei în instanța de fond s-a prezentat, fiind audiat în cadrul ședinței din 26.02.2015 (f.d. 63 verso, Vol.II) și asistat de avocatul Cîrboba Harlampii.

Din procesul-verbal a ședințelor de judecată a instanței de apel din 09.06.2015, 07.07.2015, 20.10.2015, 15.12.2015, 16.02.2016 (f.d. 94-95, 103-104, 110-111, 115-116, 121-122 Vol. II) rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel, inculpatul nu s-a mai prezentat, fiind citat, conform avizului de recepție (f.d. 89, 99, 113 Vol. II).

Totodată, inculpatul Tarlev A. la data de 06.07.2015 a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din data de 07.07.2015 din motiv că avocatul său Cîrboba Harlampii se află în concediu anual și este peste hotarele țării (f.d. 100 Vol. II).

La data de 20.10.2015 avocatul Cîrboba Harlampii a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din data de 20.10.2015, din motiv că inculpatul Tarlev A. este bolnav și nu se poate prezenta (f.d. 109 Vol. II), iar la 15.12.2015 a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei stabilită pentru 15.12.2015 din motiv că este bolnav și se află în concediu medical.

Astfel, din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă, că instanța de apel a amânat examinarea cauzei din data de 15.12.2015 din motivul lipsei avocatului Cîrboba H. care este în concediu medical, stabilind data următoarei ședințe pentru 16.02.2016 (f.d. 115-116 Vol. II).

La materialele dosarului este citația pe numele inculpatului Tarlev A. și a avocatului Cîrboba H. pentru următoarea ședință de judecată din 16.02.2016, însă Colegiul penal constată că nu este dovada recepționării citației respective de către inculpat și avocat, circumstanțe în care aceștia nu pot fi considerați ca fiind citați legal.

Din procesul-verbal a ședinței de judecată a instanței de apel din 16.02.2016 rezultă că inculpatul și avocatul acestuia nu s-au prezentat, din care motiv instanța de apel a amânat examinarea cauzei pentru data de 12.04.2016 și a pus în sarcina procurorului aducerea forțată a inculpatului (f.d. 121-122 Vol. II).

De asemenea, judecătorul raportor a solicitat pentru data de 12.04.2016 acordarea de asistență juridică garantată de stat pentru inculpatul Tarlev A. la examinarea cauzei penale în privința acestuia (f.d. 123 Vol. II).

Astfel, la 12.04.2016 Curtea de Apel Chișinău a examinat cauza și a pronunțat decizia doar în prezența procurorului Sîli R. și a avocatului dispus din oficiu, Modval I., însă în lipsa inculpatului Tarlev A. și avocatului ales Cîrboba H.. Colegiul penal constată, că în ședința de judecată respectivă, fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului Tarlev A., contrar opiniei participanților la proces, instanța de apel a decis examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, motivând că a fost dispusă aducerea forțată.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit constată că pentru ședința de judecată din 12.04.2016 inculpatului Tarlev A. și avocatului ales Cîrboba H. nici nu le-a fost expediată citație pentru a-i înștiința despre data, locul și ora examinării cauzei.

În aceste condiții, Colegiul penal consideră, că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia examinării cauzei în lipsa inculpatului Tarlev A., contrar prevederilor art. 321, 362 Cod de procedură penală.

Sub acest aspect Colegiul penal reține, că potrivit art. 6 parag. 1, 3 lit. a) și c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală

îndreptate împotriva sa; orice acuzat are, în special, dreptul să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el.

Conform art. 412 alin. (3), (5) și (7) Cod de procedură penală, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel. Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea apărătorului este obligatorie.

Potrivit art. 236 alin. (2) Cod de procedură penală, citarea se va face în așa fel ca persoanei chemate să i se înmâneze citația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte conform citației în fața organului respectiv. În corespundere cu art. 242 alin. (1) Cod de procedură penală, dovada de primire a citației trebuie să cuprindă, inclusiv, calitatea procesuală a persoanei citate, data pentru care este citată, data înmânării citației, numele, prenumele, calitatea și semnătura celui ce înmânează citația, certificarea de către acesta a identității și a semnăturii persoanei căreia i s-a înmânat citația, precum și indicarea calității acesteia.

Conform art. 321 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (5) și (6) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în instanța de apel are loc *cu participarea inculpatului*. Judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță. Instanța, este în drept, la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că inculpatul a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la judecată.

Conform jurisprudenței naționale, judecarea apelului se face cu citarea inculpatului, căruia trebuie să i se înmâneze o citație, iar adeverința cu indicația datei primirii se restituie instanței de judecată. Lipsa adeverinței sau neînștiințarea instanței de către inculpat despre imposibilitatea de a se prezenta constituie temei pentru stabilirea altui termen de judecată. Situația când lipsește dovada de înmânare a citației, primirea căreia inculpatul o contestă, constituie citarea ilegală a acestuia, cât și un motiv de casare a hotărârii judecătorești.

Prin urmare, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel a încălcat normele legale citate supra, deoarece la materialele dosarului nu există dovada citării legale a inculpatului despre data ședinței de judecată pentru 12.04.2016, mai mult ca atât, la materialele dosarului nu este anexată nici citație întocmită pentru ședința de judecată la acea dată.

În același context, Colegiul penal atestă, că potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 16.02.2016 rezultă, că instanța de apel a amânat examinarea cauzei pentru data de 12.04.2016 și a pus în sarcina procurorului aducerea forțată a inculpatului (f.d. 121-122 Vol. II), ceea ce contravine prevederilor art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, care stabilește că dispunerea aducerii forțate a inculpatului poate fi înfăptuită de către instanța de judecată.

Colegiul lărgit constată, că punînd în sarcina procurorului aducerea forțată a inculpatului, instanța de apel n-a verificat executarea acestei dispoziții, deoarece la materialele dosarului nu sunt careva dovezi în acest sens.

În această situație, instanța de apel la judecarea cauzei urma să întreprindă toate măsurile necesare pentru stabilirea locului aflării inculpatului Tarlev A., cu atât mai mult, că conform sentinței, inculpatului i-a fost aplicată măsura de reprimare - arestul și că termenul de executare al pedepsei va fi calculat din momentul reținerii acestuia.

Instanța de recurs menționează, că instanța de judecată poate constata faptul eschivării inculpatului de la prezentarea în ședința de judecată, numai după ce procurorul prezintă probe verosimile despre faptul, că inculpatul se sustrage de la judecată.

De regulă, faptul eschivării se probează prin ordonanța de căutare a inculpatului, documente care confirmă pornirea dosarului de investigație în vederea găsirii acestuia și informația organelor de poliție care confirmă faptul că în urma măsurilor operative de investigație nu s-a stabilit locul aflării inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel, examinînd cauza penală în privința lui Tarlev A., n-a îndeplinit prevederile art. 321 Cod de procedură penală, în materialele cauzei lipsind date care ar confirma că în cauză au fost întreprinse măsuri necesare pentru asigurarea dreptului de participare la ședința instanței de judecată a inculpatului.

Conform practicii CtEDO (cauza Russu c. Moldovei, din 13 noiembrie 2008) articolul 6 al Convenției, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Acesta include, inter alia, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul (cauzele Stanford v. Regatul Unit, hotărâre din 23 februarie 1994, Seria A nr. 282-A, § 26; Barbera, Messegue and Jabardo v. Spania, hotărâre din 6 decembrie 1988, Seria A nr. 146, § 78). Acest drept face implicit parte din esența conceptului procedurii contradictorii și poate fi, de asemenea, dedus din garanțiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) și (e) ale paragrafului 3 ale articolului 6 CEDO.

Colegiul lărgit constată că instanța de apel, examinînd apelul depus, a menținut în vigoare sentința în partea stabilirii vinovăției acestuia, fără a-l interoga pe ultimul asupra învinuirii aduse. Prin urmare, instanța de apel, care a fost sesizată în cauză în fapt și în drept, a încălcat dreptul lui Tarlev A. la judecarea în mod echitabil și public a cauzei sale, drept ce rezultă din prevederile art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De asemenea, Colegiul lărgit consideră că de către instanța de apel i-a fost încălcat dreptul inculpatului Tarlev A. și sub aspectul îngrădirii dreptului acestuia de a fi reprezentat în instanța de judecată de către avocatul ales, Cîrboba H. Instanța de recurs consideră, că instanța de apel neîntemeiat a dispus ca pentru data de 12.04.2016 să fie desemnat un avocat din oficiu pentru acordarea de asistență juridică garantată de stat inculpatului Tarlev A. la examinarea cauzei penale în privința acestuia (f.d. 123 Vol. II).

Asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei în contradictoriu, deoarece participarea apărătorului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege ale inculpatului și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei.

Potrivit art. 17 alin.(3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală și instanța de judecată este obligată să asigure inculpatului dreptul la asistență juridică calificată din partea unui apărător ales de el sau a unui avocat care acordă asistența juridică garantată de stat.

Aplicarea acestei norme procesuale este garantată de prevederile art. 322 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de participare a apărătorului ales sau numit și înlocuirea acestuia.

Verificând respectarea principiului referitor la dreptul de apărare al inculpatului, Colegiul penal lărgit concluzionează că acest drept al lui Tarlev A. a fost încălcat la examinarea cauzei de către instanța de apel.

Potrivit deciziei atacate se constată că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc cu participarea apărătorului Modval Ion, care a acordat asistență juridică garantată de stat, însă conform materialelor cauzei avocatul Cîrboba H. în baza mandatului (f.d.168 vol.I) urma să reprezinte interesele inculpatului Tarlev A. atât în instanța de fond, cât și în apel, serviciile căruia inculpatul nu le-a refuzat, și, deși inculpatul avea încheiat contract cu un avocat ales, instanța de apel a dispus desemnarea unui avocat din oficiu pentru asigurarea asistenței juridice garantată de stat.

Potrivit principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei stipulate la art. 314 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Totodată, art. 66 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează, că inculpatul are dreptul la apărare și instanța de judecată îi asigură posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Conform prevederilor art. 322 Cod de procedură penală, apărătorul participă la judecarea cauzei și își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu prevederile art.67- 69, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal menționează, că una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei bazat pe principiul contradictorialității este asigurarea dreptului la apărare al inculpatului.

Alin. (4) al art. 322 Cod de procedură penală, prevede că înlocuirea apărătorului care nu s-a prezentat la ședință se admite *doar cu consimțământul inculpatului*, iar potrivit alin.(5) al aceiași norme, instanța era obligată, în cazul neprezentării apărătorului ales de inculpat, să amâne ședința pe o durată care depășește 5 zile, propunând inculpatului să-și aleagă un alt apărător și, numai în caz de refuz al inculpatului de a-și alege alt apărător, instanța era în drept să decidă desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Analizând aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată, că inculpatul Tarlev A. în instanța de apel a fost lipsit de o apărare concretă și efectivă, iar la judecarea apelurilor declarate, procesul penal n-a fost echitabil în sensul art.6 § (1), § (3) lit. c) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, - "Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî (...) asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Orice acuzat are, în special, dreptul: să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer".

Astfel, conform practicii CtEDO (hotărârea Goddi vs Italia din 09.04.1984) Curtea a statuat, că examinarea cauzei în lipsa avocatului ales, fără ca acesta să fie citat, a lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, sub aspectul că acesta nu a putut să-și execute mandatul oferit de către inculpat, prin urmare, în speța Tarlev A. nu a beneficiat de o apărare eficientă.

La judecarea apelului, participarea apărătorului ales sau care acordă asistență juridică garantată de stat, este obligatorie, iar nerespectarea acestei reguli constituie o eroare de drept, care se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a mai comis și erorile de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, deoarece judecata a avut loc fără participarea inculpatului și a avocatului ales, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, de asemenea aceștia nefiind citați în ședința de judecată din 12.04.2016.

În așa mod Colegiul penal constată, că decizia atacată prezintă erori de drept, care determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 alin. (5) și 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ținând cont de motivele expuse în pct. 8 al prezentei decizii, și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de inculpatul Tarlev Andrei, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui **Tarlev Andrei Ion** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **08 decembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru